

Predikuak Muruzabal, 1743

<http://mediateka.fonoteka.com>

Nafarroako Gobernua - Gobierno de Navarra
Euskarabidea - Instituto Navarro del Vascuence
Nafarroako Euskararen Mediaketa - Mediateca del Vascuence de Navarra
<http://mediateka.fonoteka.com>

Iturria:
Jose M. Satrustegi, 1987, Euskal testu zaharrak I, Euskaltzaindia, Iruña.
Bertsio informatiko honen egilea:
Elea

Nafarroako Euskararen Mediaketak egindako lanak publikoak dira eta, Jabego
Intelektualaren Legearen arabera jatorrizko idazlanak bestelako eskubiderik ez baleuka,
nahi bezala erreproduzi daitezke.

Predikuak Muruzabal, 1743

I

Domingo tercero de Quaresma. (año 1743)

Erat Jesus eiiciens De(monium) et illud erat mutuum: Luc. Cap. 11.

Dio Ebangelista Sagratuac, zegoala egungo egunean Xpto gure Redentorea Demonio baten egozten guizombaten gorpuçetic; eta da advertiçeco eze dio: erat: erran naibaitu zegoala espaçios, bada nola dembora aniz vaiçen gorpuz artan zegoala eguiñen fuerte atera naigave: et illud erat mutuum: eta çeducan Demonioac mututuric guizon pobre ura; San Matheoc dio, isuturic ere zegola, eta aun emen eçiren paratu Demonioac eguiñ çizquion dañuac; bada Theofilatoc San Chrisostomoc, eta Ystorien maistruet diote juntamente çegoala sorturic. Dañu obec guçiac causatu zituan Demoniac guizon onen gorpuçean dembora aniçes beriqui iduquicearequi. Desdichatua bada becatorea; Jancoco gure Jaunaren desgraçian dabillana; çeren bere becatuac dela medio, darabilla beti berequi Demonioa, eguiten diolaric aniz dañu, ala animan, nola gorpuçean.

Naizuelaric paçientissimo Jobec, entendiçera eman becatoreari çer dañua eguiten duen animan Demonioac, gorpuçean sarçera vztendionean, becatuaren medios erraten ditu iz obec: situc tinea edificat domuum, et sicut custos umbraculum: au da Demonioac eguiteco

bere ichea, eguiten duela pipiec,edo ardançeetaco goardac vezala. Pipiac bada bere ichea eguiteco, lenic picaçen du zura varrendic, eta doaie guitivana usteldus, eta usteldu duenean, egoten da espacio andiarequi bere ichean vecala. O pipi cruela; bada au berau eguiten du Demonioac ichea eguiteco becatorearen animan; lenic pipaçen dizquio pensamentu onac, eta Jangoicoaren inspiracioac ere bai; eta ia usteldu duenean, dago espacios, bere ichean vecala. Bigarren comparacioa Jobena, da ardançeetaco goardarena, bada onec eguiteco bere choza, ebaquiçen du arbola, eta onen ramas estalçen du choza: et sicut custos umbraculum: modu onetan vada, dio Jobec, eguiten du Demonioac; ostatua arçeco becatorearen animas; lenic ebaquiçen dio mieco arbola, deitu eztezon Jesu Xptori, eta ez minza dadien gauza onic; guero ebaquiçen dizquio ramac, beguietaco eta bearrietaoac, ecusi eztezan graçiaren arguitasunic, eta ez aditu Jangoicoaren izic, eta guero au eguinta, dago Demonioa reposaçen sosegu andiarequi, bere iche propioan vecala becatorearen animan. Eta onengatic ecusten da, egun vecala biar ere restitucioa eguiten dutela aniçec; egun vecala biar ere apartacen direla becatuco peligrotic; eta onengatic aniçec eztute beñere confesio onic eguiten, ceren dauzquier Demoniac barrendic ustelduric; eta nola baitaude Jangoicoaren escuti uçiric; Demonio oenvaitan dagonac regiçen eta governaçen ditu.

Ezta paracen becatorea gaistoac becala Jangoicoa ofendiçen duenean bere buruari eguiten dizquion dañuequi, baizi becatu mortala eguiten duen oro, eguiten dio Jangoicoari aimberce injuria, nola berris crucificaçembalu, eta berriro guencembalio viçiza; eta onengatic, dio San Pauloc, escribiçen çielaric Ebreeoi: (cap.6) Rusus crucijigentes christum in semetipsis: au da bigarren aldian crucificacen dutela becatoreac christo, eta ala dio glosac: per unumquodque pecatum, quod comitimus christum crucijigimus, et quantum in nobis est occidimus: au da, becatu mortala eguiten dugun oro crucificaçen dugula Xpto, eta gueren aldetic guençen diogu Xptori viçiza; cerengatic Jangoicoac aborreçiçen du becatua, eta becatoreac illçen du bere anima, apartaçen duelaric aren conpañiatric. Eta en fin uzten duelaric Jangoicoa, eta escogiçen duelaric becatua, au eligiçen du bere Jangoicozat San Juanec dion vezala: (cap. 1) qui facit peccatum servus est peccati: au da: becatu mortala eguiten duenac, becatua eligiçen duela bere Jangoicozat, eta uzten duelaric Jangoico eguiascoa, eguiten da esclabo bere becatuarena, baita Demonioarena; Origenesec eracusten duen vezala: unus quisque quod prae caeteris colit, quod omnia venerat, et diligit, hoc ei Deus est, bacoizac ure dauquela bere Jangoicozat, çerere gueiago amaçen duen çerere gueiago estimaçen duen. Eta ala becatoreac uztendu Jangoicoa, gauza güçien gañetic gueien amatu bear duena; gauza güçien gañetic gueien apreçiatu, eta estimatu bear duena, çeren den aren Criadorea, eta Redentorea, eta ondasun eterno güçiec eman dechoquena. Eta becatoreac bere antojo çiquin vatengatic, deleite torpe batengatic, lagun progimoaren interesa guiti vatengatic, besarcaçen du becatua, eta arequi Demonioa consideravez bada bacoizac, nola gueldicocoden becatorea bere Jangoicoric gabe.

Exemo. hist. 32.

II

Dominica 3. quadrag. (año 1743)

Erat Iesus eiciens Demonium, et illud erat mutum Lucc. Cap 11.

Aiñ propioa da Jangoicoaren ondasunac guizonari ematea nola eguzquiari bere raioc, eta arguitasunac repartizea illuntasunac guenceco; Cerengatic etorrizen Xpto mundura

Demonioaren obrac deseguitera: in hoc aparuit filius Dei, ut disolvat opera Diaboli: etorrizen gu Demonioaren esclabituetic Liberacera, destruicera Vizioac eta eazarzera virtuteac. Zegoan Jesus Demonioaren egozten guizon miserablebaten gorpuzetic: erat Iesus eiciens Demonium: Cegoan espacio anciarequi, baña nola date au? ezuen Dauidec erran elduzela Jaun au apresuraturic gure erremediora: exultabit ut gigas ad curreram viam: nola bada orai onen espacios, acaso resistidezoque Demonioac Jangoicoaren podoreari?, ez, baizi detenizen da ezagudezan guizonac, cein efecto gaistoac causazen dituen animan entregazena zaionean bat becatuarequi Demonioari permitit Diabulo haec facere exterius, ut significaret ea, que facit interius:

Dauca Demonioac guizon au isuturic, sorturic eta mututuric; isuturic icusi eztezan bere estadu miserablea, eta negarric eguin eztezan bere becatues; sorturic ádi eztezan Jangoicoaren iza, eta bere salbazioco combeni zaiona; mututuric aguer eztechan bere llagac, eta confesa eztechan bere becatuac; resistizen da fuertequi Demonioa ez vzteco guizon miserable onetan daucan posesioa. Ezta bada chiquagua, resistenzia eguiten duena, ez vzteco animan duen posesio; becatorea bere borondatera entregacen zaionean. Detenitu zen Xpto espacios Demonio onen egozten; erat Iesus eiciens Demonium significazeco ceiñ dificultade andia den liberazea guizon bat constumbre zarretic: ceren alegaznen du posesio ez vzteco aimberze demboras, culparequi poseitu duen anima: Diabolus dificilius dimitit quos diutius posidet alegat enim contra eos prescriptionem:

O Catholicoac cer egua au? berzela erran zadarzute, cerda motibo edo cause, anizc eztezaten vzi Juramentuac eguiteco, eta maldizizeco costumbre gaistoa etc., eta cer izan da causa, becatorea vizi dadien vrte anizes eta bear bada vizi gucion estadu gaistoan; becatutic apartatu gabe? da acaso cerengatic falta diren norc conseju onac eman? ez por cierto, eze Jangoicoari graciac, badira munduan persona onac, losincharic gabe eguiac erraten dituztenac: edo da cerengatic Jangoicoac acenduric dauzquien, eta eztioten asistizen bere ausilioequi? guitiago, cerengatic Jaun Soberano au, beti dago abisioen ematen viocera, eta inspiracioa animara: verac dion vezala: sto ad hostium es pulso: eta baldin vadira munduan consuju onac ematen chuztenac, eta Jangoicoac bere ausilioequi asistizembadu, cer izanen da cause onemberze becatore daudan culpan, beñiere emendatugabe? motiboa da dudaric gabe, becatoreac izatea costumbre zarra, becatuan egoteco, eta Demonioa resisticen da fuertequi, ez vzteco anima aimberze demboras poseitu duena.

Afligituric guizombat allegatuçen Xtogana, seme endemoniatu batequi, eta erran zion: Jauna eraman dut nere semeau orren Dicipuluetara conjura dezoten; conjuratu diote, baña banoan; cerengatic ezta atera Demonioa eta dago aiñ fuerte nola len. Galdetu cion orduan Xptoc. cembalet dembora da orrela dagola? quantum temporis est exquo ei hoc accidit? responditu cion Aitac, Jauna chiquia den esqueros: ab infancia: acoso ezta Xpto sabiduria infinitoa? bai, acaso ezequien cembalet demboracen guizon vra endemoniaturic cegola? baitare; Certaco bada galdecen dio? ezagucedien cein dificultade andia izandu zuten Apostoluec, guizon Vra libraceuta eta ezaguzedien Xptoren Virtutea: ut diurnitas infirmitatis ostensa, curationem faciat: baldin bazen Demonio bat aimberze vrtes posesioan zegona, cer duda da dificultosoa izan cedien egoztea? en fin egozi zuen Xptoc baña adizazute cer suceditucen.

Apenas guizona libratu zen Demonioaren esclabitudetic, erori zen lurrera illa vezala factus est sicut mortuus: eta aimberze eze presentean zeuden gucie, Juicio egui zuten illzela: ita ut multi crederent, quia mortus es!: considerazembadugu guizon au demonioqui dagonean aiñ baliente, eze anizen erteau eziñ sugetatu baizuten, orai libre dagonean guespede gaisto

onetatic; nola dago onen flaco eze erorzen baita illa becala? cer da au? cer bear du, cen Demonio bat aiñ zarra posesioan, eze gucia cirudien anima viziza ematen ziona, ez espiritu poseén zuena: factus est sicut mortuus: nola zaude bada becatorea aiñ espacio andi arequi culpan, zere borondatera Demonioren esclabo eguiñic, añadizene dituzularic culpac, culpen gañean, eta becatuec becatuen gañean, beñere vzigabe costumbre gaistoa siñestazen diozularic Demonioari? guero izanen dela erraz orai aiñ dificultoso derizozuna? naizu ecusi, adizazu bada.

Dio San Geronimoc, adituzuela San Arsenioc Ainguerubaten oiua, ceñetan erraten cion: egredere et ostendam opera heorum: ateradi Sandua ere celdatic (erran zion Aingueruac) eze naidiat eracusi, cer eguiten duten guizonac munduan; atera cen Arsenio, eta ecusi zuen guizombat egur ebaquizen arizela, eguinzu zama bat, lotu zuen, eta probatu zuen ea soñerazezaquen, eta ezin iragan zuen; abiatu zen berris egur eguiten, eta egui zuen zama audiago bat, probatu zuen ea soñerazezaquean, bana orduen guitiago lembaño; eta alaere proseguizen zuen gueiago egur eguiten. Orduan erran zion Aingueruac San Arseniori, ecusten duc cer eguiten duen guizon tonto arc? bada au berau eguiten ditec becatoreac, eziñ garaitu ditec vrte bateco costumbre gaistoa, eta proseguizen ditec vrte anices, vstes guero erazago izanenden, Jangoicoagana combertizea, eta penitencia eguitea.

Erranzadazu becatore miserablea, ezta eguia orai sentiduzula dificultade andia, cere costumbre gaistoa vzteco, bada norc erran dizu costumbrea zarragoa eguinta, errazago izanen dela? orai ezin atera baduzu zañetatic arbola gazte bat, noc erran dizu arbola onec zañac barrenago egozten dituenean, obequi ateraco duzula? ea vada Catholicoa prebeni zaitea confesio ombaten medios, destruituric gueldi dadien essai gaistoa, bada contu egui zazu zembat costea zauden Jaun Soberano oni, eztuquezula nai berris cruzificatu zuregatic vere odol preziosoa eman zuen Jaun Soberano au, comberti bedi zure vioz gogorori, eztadiela izan arri guziac baño gogorrago, orrequin consegui zazun grazia, prenda seguroa gloriaco, ad quam...